

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 402/2025
08.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Вуковић, председника већа, Слободана Велисављевића, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног адвоката Андрије Марковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Ужицу ЗК бр.314/23 од 18.09.2024. године и Вишег суда у Ужицу Кж.1 – 201/24 од 20.01.2025. године, у седници већа одржаној дана 08.04.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Андрије Марковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Ужицу ЗК бр.314/23 од 18.09.2024. године и Вишег суда у Ужицу Кж.1 – 201/24 од 20.01.2025. године у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ужицу ЗК бр.314/23 од 18.09.2024. године, у ставу I изреке, окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. Кривичног законика за које му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци и истовремено је одређено да се утврђена казна затвора неће извршити уколико окривљени у време проверавања од 1 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Истом пресудом одлучено је о трошковима кривичног поступка, на начин ближе наведен у изреци првостепене пресуде, док су оштећени ради остваривања имовинско-правног захтева упућени на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Ужицу Кж.1 – 201/24 од 20.01.2025. године делимично је усвојена жалба окривљеног АА и бранилаца окривљеног, адвоката Дарка Милосављевића и Андрије Марковића, па је преиначена пресуда Основног суда у Ужицу ЗК бр.314/23 од 18.09.2024. године у делу изреке под I у делу одлуке о трошковима кривичног поступка, тако што је Виши суд у Ужицу окривљеног АА

обавезао да плати трошкове кривичног поступка оштећеном ББ у износу од 212.625,00 динара и оштећеној ВВ у износу од 74.812,50 динара, а све у року од 60 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, и одредио да трошкови кривичног поступка, у смислу члана 265. став 1. Законика о кривичном поступку, за одбрану окривљеног ББ у износу од 94.500,00 динара падају на терет буџетских средстава суда, док су у преосталом делу изреке под I, жалба окривљеног АА и бранилаца окривљеног, адвоката Дарка Милосављевића и Андрије Марковића, одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Андрија Марковић, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји као основан поднети захтев за заштиту законитости и побијане пресуде преиначи или да исте укине или да укине само одлуку донету у другостепеном поступку и предмет врати на поновно суђење првостепеном или другостепеном суду, с тим да евентуално одреди да се нови поступак одржи пред потпуно измењеним већем.

Врховни суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен и нема законом прописан садржај.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, с обзиром да је окривљени оглашен кривим за кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, а да у изреци побијане пресуде нису прецизиране радње злостављања другог, вршења насиља према другом и изазивање туче, при чему исте нису ни доказане, нити изрека пресуде садржи последицу кривичног дела, односно значајније угрожавање спокојства грађана и теже ремећење јавног реда и мира. Имајући у виду околности под којима је радња извршења предузета и чињеницу да изрека пресуде не садржи ни радњу ни последицу овог кривичног дела, јер сам догађај се није ни одиграо на јавном месту већ у близини јавног места, то, по наводима браниоца, не може бити реч о тежем нарушавању јавног реда и мира, већ се евентуално, у конкретном случају, ради о прекршају против јавног реда и мира, а не о кривичном делу, за које је окривљени оглашен кривим.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 1. Кривичног законика (КЗ) чини онај ко грубим вређањем или злостављањем другог, вршењем насиља према

другом, изазивањем туче или дрским или безобзирним понашањем значајније угрожава спокојство грађана или теже ремети јавни ред и мир, а ставом 2. прописано је да уколико је дело из става 1. овог члана извршено у групи или је при извршењу дела неком лицу нанесена лака телесна повреда или је дошло до тешког понижавања грађана, учинилац ће се казнити затвором од 6 месеци до 5 година.

Из законског описа бића кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 1. КЗ, произлази да су битна обележја овог кривичног дела – радња извршења која се може састојати у предузимању неке од алтернативно предвиђених делатности: грубом вређању, злостављању другог, вршењу насиља према другом, изазивању туче, дрском или безобзирном понашању, и последица која се може састојати или у значајнијем угрожавању спокојства грађана или тежем ремећењу јавног реда и мира. Квалификовани облик овог кривичног дела из става 2. истог члана, између осталог, постоји када је при извршењу основног облика дела из става 1. члана 344. КЗ, неком лицу нанесена лака телесна повреда. Кривично дело насилничко понашање из члана 344. КЗ спада у тзв. последична кривична дела код којих се сматра да је кривично дело довршено када су остварена оба елемента кривичног дела, и радња извршења и последица кривичног дела, те је ово кривично дело свршено тек када је неком од законом наведених радњи извршења наступила нека од законом прописаних последица.

У конкретном случају, побијаним правноснажним пресудама окривљени АА оглашен је кривим да је у време и месту означеном у чињеничном опису дела у изреци пресуде „у присуству већег броја грађана, грубим вређањем, злостављањем другог, вршењем насиља према другом, изазивањем туче и дрским и безобзирним понашањем значајније угрожавао спокојство грађана и теже реметио јавни ред и мир, при чему је другом нанео лаку телесну повреду, на тај начин што је у угоститељском објекту у коме је било око 15 људи, оштећеном се најпре обратио речима „Не можеш ти тако, знаш ли ти ко сам ја, мајмуне један“ устао са места где је седео и кренуо да прилази оштећеном упућујући му речи увредљиве садржине уједно му псујући мајку, из ког разлога се оштећени уплашио и кренуо да се удаљава од стола где је седео окривљени ... са стола узео стаклену флашу и бацио је у правцу оштећеног, али га није погодио, већ је погодио шток од улазних врата кафане након чега се стаклена флаша разбила и комадићи исте су оштећеном нанели лаке телесне повреде у виду површинских расекотина коже на образима, предњој страни потколенице и на левој шаци, након чега је оштећени ушао у унутрашњост кафане закључавајући врата, којима је окривљени убрзо пришао и кренуо да удара песницом по истим претећи оштећенима да ће их „запалити, заклати“ уједно вређајући оштећену ВВ речима да је ку.ва и претећи да ће заклати и њу, настављајући да прави неред на тераси, тако што је разбацивао инвентар кафане, при чему је могао да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, свестан свога дела чије извршење је хтео и свестан да је његово дело забрањено“.

По оцени овог суда, из чињеница и околности означених у чињеничном опису дела у изреци првостепене пресуде, произлазе сва законска обележја кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом, и то како објективна које се тичу радње извршења, а која се састоји у вршењу насиља према другом и дрском и безобзирном понашању, и тежем ремећењу јавног реда и мира, као и квалификаторне околности тежег облика кривичног дела из члана 344. став 2. – наношење лаке телесне повреде

оштећеном приликом извршења основног облика дела из става 1. члана 344. КЗ, тако и субјективна обележја, која се односе на урачунљивост и умишљај окривљеног, који обухвата и свест о забрањености дела.

Дакле, по налажењу овог суда, радње које је окривљени предузео критичном приликом, на тај начин што је оштећеном упућивао речи увредљиве садржине, бацио стаклену флашу у правцу оштећеног, којом приликом је оштећеном нанео лаку телесну повреду, а затим након што се оштећени затворио у унутрашњост кафане, ударао песницом по вратима и упућивао претње оштећеном да ће га запалити и заклати, проузроковале су забрањену последицу дела – значајније угрожавање спокојства грађана, која се огледа у томе да је код лица према ком је вршио насиље, према другој оштећеној ВВ као и лицима која су се налазила на тераси угоститељског објекта, услед понашања окривљеног изазван осећај узнемирености и страха, што је довело до значајнијег угрожавања њиховог спокојства.

Из изнетих разлога, Врховни суд је наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се истиче да је побијаном правноснажном пресудом учињена повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, јер чињенични опис дела у изреци правноснажне пресуде не садржи сва законска обележја кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ с обзиром да недостаје последица дела у погледу значајнијег угрожавања спокојства грађана или теже ремећење јавног реда и мира, оценио као неосноване.

Сходно изнетом неосновани су и наводи браниоца да се у радњама окривљеног стичу законска обележја прекршаја односно да је правноснажном пресудом учињена повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Бранилац у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама учињена повреда закона коју нумерише као повреду из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, која представља законом прописан разлог за подношење овог ванредног правног лека. Међутим, приликом образлагања овако означене повреде, бранилац наводи да се побијане пресуде заснивају на исказу окривљеног АА који је у истом поступку истовремено имао својство окривљеног и својство сведока, односно приватног тужиоца, као и на исказу окривљеног ББ, који је истовремено имао својство сведока и својство окривљеног, а којим наводима бранилац суштински указује на повреду закона из члана 30. ЗКП, оспоравајући могућност да се поводом истог кривично правног догађаја води јединствени поступак у коме су окривљени у исто време и оштећени.

Бранилац у поднетом захтеву даље наводи да је побијаним пресудама учињена и повреда закона из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, која се огледа у чињеници да је првостепени суд у току главног претреса неправилно применио одредбе члана 68. и 95. ЗКП, с обзиром да су окривљени АА и ББ, саслушани истовремено у својству окривљеног, са поуком о правима из одредбе члана 68. ЗКП и у својству сведока са поуком о правима и обавезама из одредбе члана 95. ЗКП.

Како одредбом члана 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против

правноснажне одлуке и поступка који је претходнио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 30. ЗКП и члана 438. став 2. тачка 3) у вези члана 68. и 95. ЗКП, то је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овим деловима оценио као недозвољен.

У преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости бранилац наводи да је побијаним пресудама учињена и повреда члана 6. став 2. и члана 7. Европске конвенције наводећи томе у прилог чињеницу да је суд навео да је несумњиво утврдио да је окривљени извршио кривично дело иако је то утврдио на основу поклањања вере једним сведоцима у односу на друге сведоке, при чему је и поступак водио уз претпоставку кривице окривљеног и пребацивање терета доказивања на одбрану.

Одредбом члана 484. ЗКП прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење, а у случају из члана 485. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП мора се доставити одлука Уставног суда или Европског суда за људска права. Имајући у виду да бранилац окривљеног у захтеву указује на учињене повреде Европске конвенције, али да уз захтев за заштиту законитости није доставио одлуку којом је утврђена повреда људских права окривљеног, то је Врховни суд нашао да захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овом делу нема прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Татјана Вуковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**